

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Pret: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

ANUL LXVIII NR. 34

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNIILOR DIN UNGARIA

Vineri,
24
AUGUST
2018

18034

„Iorgennale – a home fest”
la „L1 danceFest”
din Budapesta

(Pagina 3)

O tabără pentru copii
„victorioși”
la Micherechi

(Pagina 7)

Festivalul
pogăcățelor
la Chitighaz

(Paginile 9 și 12)

† Calendar ortodox

- 27 august, luni, Sf. Cuv. Pimen cel Mare; Sf. Mc. Eutalia, Fanurie și Osie, Ep. Cordovei
- 28 august, marți, Sf. Cuv. Moise Etiopianul; Dreptul Iezuchia; Sf. Mc. Diomid; Sf. Ana Proorocița
- 29 august, miercuri, †) Tăierea Capului Sf. Prooroc Ioan Botezătorul; Sf. Cuv. Teodora
- 30 august, joi, †) Sf. Ier. Varlaam, Mitropolitul Moldovei și Sf. Cuv. Ioan de la Râșca și Secu, episcopul Romanului; Sf. Ier. Alexandru, Ioan și Pavel cel Nou, Patr. Constantinopolului
- 31 august, vineri, Așezarea în raclă a cinstișului brâu al Maicii Domnului; Sf. Mc. Andrei, Iraclie, Faust și Mina (Post)
- 1 septembrie, sambătă, †) Sf. Cuv. Dionisie Exiguul; Sf. Cuv. Simeon Stâlpnicul și Marta, mama sa; Sf. 40 de Mucenite din Adrianopol (Începutul anului bisericesc)
- 2 septembrie, duminică, Sf. Mc. Mamant; S. Ier. Ioan Postitorul, Patr. Constantinopolului. Duminica a XIV-a după Rusaliilor (Pilda nunții fiului de împărat)

Festival gastronomic românesc la Jula

Sâmbătă, 1 septembrie, Centrul Cultural Românesc din Jula va găzdui o nouă ediție a Festivalului Gastronomic pe Țară al Românilor din Ungaria. Organizatorii evenimentului sunt Centrul de Documentare și Informare al ATRU și Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria. Festivalul Gastronomic, la care se va da startul dimineață la ora 9.00, găzduiește an de an mai multe zeci de echipe însuflătoare, sosite din diferite localități din Ungaria, dar și din România, care vin la Jula pentru prepararea unor bunătăți culinare românești și ungurești.

A.B.

Târg de meșteri populari și cântec popular din Țara Zărandului, la Moneasa

Meșteri populari din România, Serbia și Ungaria vor fi prezenți în acest weekend, în zilele de 25 și 26 august, la Moneasa, unde se va desfășura cea de-a XVI-a ediție a Târgului meșterilor populari și paradei portului tradițional. În cele două zile, în stațiunea Moneasa vor fi prezenți meșteri din zone geografice și etnografice cunoscute ale țării dar și din afara României, care vor oferi publicului vizitator o diversitate impresionantă de obiecte create de aceștia: piese textile, port popular tradițional și vestimentație inspirată din acesta, podoabe, obiecte decorative din paie și pănuși, obiecte decorative din ceramică și sticlă, podoabe de sticlă, ornamente din dantelă și hârtie, picturi, icoane, turtă dulce, mirodenii și multe altele.

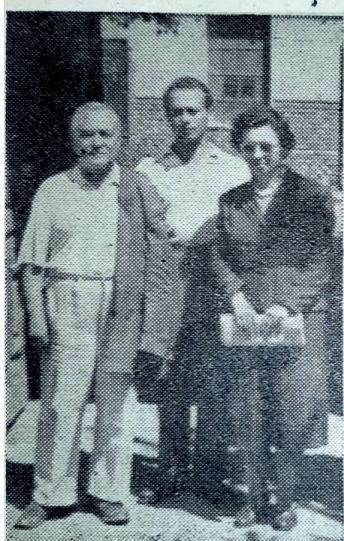
Ediția cu numărul 49 a „Festivalului Concurs al Cântecului Popular din Țara Zărandului” de la Moneasa va avea loc duminică, 26 august. Manifestarea organizată de Consiliul Județean Arad prin Centrul Cultural Județean Arad va începe la ora 14.00, la Teatrul de Vară din stațiune. În concurs, sunt așteptați tineri soliști vocali cu vîrstă cuprinsă între 15 și 30 de ani din întreaga țară. Probele de concurs sunt cele cunoscute: un cântec doină sau baladă fără acompaniament și un cântec de joc cu acompaniamentul orchestrei. Invitații din acest an sunt: Mariana Deac, Mirela Mănescu, Cornelia Căprariu Roman, Malvina Nagy, Tiberiu Crișan, Voichița Suba. Acompaniază Orchestra „Rapsozii Zărandului”, condusă de Petrică Pașca.

Poza săptămânii

Suntem rezervați... față de prostie, nesimțire, incultură, etc.

Tovarășul Sabin Drăgoi la Giula

Tovarășul Sabin Drăgoi și tovarășa Lucilia Stancoleanu în vizită la Giula

In săptămînile trecute tovarășul *Sabin Drăgoi* directorul Institutului de Folclor din București a petrecut un timp mai lung în țara noastră, și între altele a stat și la Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria timp de o zi. Tovarășul Sabin Drăgoi a fost însoțit de către tovarăsa *Lucilia Stancoleanu* colaboratoare la Institutul de Folclor din București.

Tovarășul *Drăgoi* s-a interesat foarte mult de viața noastră culturală fiind mulțumit de cele văzute aici.

In timp ce a stat în țara noastră a mai făcut vizită și la Kodály Zoltán, cu care este în prietenie încă din timpuri.

Plecind din orașul Giula, tovarășul Sabin Drăgoi a dorit dezvoltare culturală sănătoasă naționalității române din țara noastră.

Articol apărut în *Libertatea Noastră*, 19 august 1954

Stimați cititori, acest colț de pagină îl vom dedica și în cursul acestui an amintirilor, vremurilor trecute. La evocarea acestora ne vom folosi de „Foilă” vechi pe care le avem în arhiva redacției noastre. Fiți alături de noi în această călătorie în timp!

Pe copertă: Pogăcițe „nationale” și „locale” la festivalul de la Chitighaz
Foto: Anca Becan

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în *Foaia românească* aparține autorilor. *Foaia românească* nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

„lorgennale – a home fest” în cadrul Festivalului internațional de dans contemporan „L1 danceFest” din Budapesta

În perioada 8–9 septembrie 2018, în ultimele zile ale Festivalului Internațional „L1 danceFest” din Budapesta, ajuns la cea de-a 17-a ediție, artistul român Jean-Lorin Sterian va prezenta publicului local, în calitate de curator artistic, proiectul intitulat „lorgennale – a home fest”.

„lorgennale – a home fest” este un proiect de arte performative itinerante, ale cărui proiecte se vor desfășura exclusiv în case particulare și în apartamente. Prima ediție a proiectului a avut loc la Zagreb, în 2016, cea de-a doua în 2017, la Stuttgart, iar cea de-a treia va avea loc anul acesta, la Budapesta. Intenția organizatorilor este aceea de a reabilita cultural interioarele acestor reședințe, aducând în spațiul domestic experiențe artistice, transformând sufrageriile în scenă și oferindu-le spectatorilor ocazia de a avea acces la o experiență memorabilă, într-o atmosferă familiară.

Festivalul Internațional „L1 danceFest”, organizat de Asociația „L1 Egyesület”, este unul dintre evenimentele majore ale dansului contemporan din Ungaria. În ultimii ani, festivalul a reușit să devină o importantă manifestare internațională, un reper în domeniul, fiind, anual, susținut de evenimente colaterale, adresate atât publicului larg, cât și specialiștilor din domeniu. În cadrul secțiunii „lorgennale – a home fest”, locuirorii din Budapesta se vor bucura de spectacole precum: lorgennale – performance social de Jean-Lorin Sterian, „Nici cap nici coadă” de Cristian Nanculescu, „INhabit” de Simone Rueß, „Songs from the room” de Ádám Márton Horváth și „Spirit sewing” de Bernadett Gál Horváth.

*

Jean-Lorin Sterian este artist, scriitor și cercetător, cu un master în antropologie obținut la SNSPA în 2009 și unul în cadrul programului „Societate, Multi-media și Spectacole” al Universității din București (CESI, 2015). Este, din 2016, doctorand SNSPA cu domeniul de cercetare în ceea ce, personal, definește ca fiind „cultura fabricată în casă”. Este atât autorul unei cărți de antropologie bătătă pe experiența transformării propriei locuințe într-un spațiu artistic și public, cât și a mai multor volume de literatură. În 2018 va lansa primul său volum de poezie, Home Alone 3.

În 2008 inaugurează „Teatrul lorgean”, primul teatru în sufragerie din România,

Foto: facebook.com/lorgennale

iar din 2014 organizează „HomeFest”, un festival artistic ce se desfășoară exclusiv în case și apartamente din București.

Printre numeroasele sale rezidențe artistice în domeniul artelor performative se numără: „The Gathering”, Montemor-o-Novo/Portugalia (2013), „DanceWeb”, Viena/Austria (2012), „Fleetstreet”, Hamburg, Germania (2013), „SubScena”, Zagreb/Croatia, (2018), „Pogon”, Zagreb/Croatia (2016), Solitude Schloss Akademie, Stuttgart/Germania (2016, 2017) și o rezidență literară la Villa Marguerite Yourcenar, Saint-Jans-Cappel/Franța (2012).

*

Cristian Nanculescu dansează din anul 2006, participând în diverse producții și workshopuri de dans contemporan. Între 2007–2014 a făcut parte din trupa lui Gigi Căciuleanu. După 2013 a început să lucreze ca dansator cu artiști ca Alexandra Pirici și Manuel Pelmuș, pe scene internaționale, precum: HAU Berlin, Centre Pompidou, Russian Museum, Venice Biennale, TATE Modern, Van Abbemuseum, Kunsthalle Wien și la Centrul Național al Dansului din București.

*

Intrarea la spectacolele din cadrul „lorgennale – a home fest” necesită înregistrare prealabilă, care se poate efectua online, prin pagina ICR Budapest (www.icr.ro/budapest), la anunțul evenimentului.

Persoanele înregistrate vor primi un SMS cu adresa privată la care va avea loc spectacolul. În locul tradiționalului bilet, spectatorii sunt invitați să aducă la spectacol un obiect ce simbolizează pentru ei „acasă”.

*

Site-ul festivalului:

<http://www.11.hu/hu/node/1898>

Programul „lorgennale – a home fest”:

„Nici cap nici coadă” (RO) – Cristian Nanculescu – 8 septembrie 2018, ora 14.00

Duet de concepte într-un loc convențional sau neconvențional în care conținutul este influențat de propria expunere și de imaginația spectatorului.

„Cum poate un corp să se simtă, o acțiune să fie performată sau un obiect să fie redefinit dacă îi asimilăm un sens specific? Cum ne putem performa corpul privat dacă se simte expus? Care este atunci diferența între acțiunile/starea corpului privat și versiunea expusă a acestora?”

„INhabit” (GE) – Simone Rueß – 8 septembrie 2018, ora 16.00

„Caracterul apartamentului tău nu este definit doar de arhitectură și de mobila și de obiectele prezente. Este, de asemenea, influențat de prietenii din vecinătate, care zi de zi trec pe lângă chioșcul din colț, sau de obișnuința ta de a te da în fiecare dimineață pe skype cu membrii familiei, care trăiesc în cealaltă parte a globului. »INhabit« este un proiect artistic de cercetare care explorează strategiile noastre personale de viață.”

„Spirit sewing” (HU) – Bernadett Gál Horváth, rezident „L1 Egyesület” – sâmbătă, 9 septembrie 2018, ora 12.00

„Ceva ce nu mai este ca înainte. Începutul anilor 1900, un corset, o bunica exagerat de protectoare, erotismul licențios, dorința, posedarea, ceva predestinat, ceva adevărat. Sau? Ceva ce se solidifică, precum gipsul, nu, nu precum gipsul, precum cimentul... sau betonul. Devii parte a ceva. Altfel, te poți dezmembra ușor. Doar uită-te pe fereastră. Dacă e nevoie, chiar de trei ori.”

„Songs from the room” (HU) – Ádám Márton Horváth, component „L1 Egyesület” – sâmbătă, 9 septembrie 2018, ora 14.00

„Ca muzician de dormitor rareori interpretezi în public, mai degrabă mă produc acasă, în camera mea, ca un pustnic. Acesta este momentul prielnic de a-mi testa din nou limitele, prin intermediul elementelor și al sunetelor din ultimele mele lucrări.”

„lorgennale” (RO) – performance social – Jean-Lorin Sterian – sâmbătă, 9 septembrie 2018, ora 16.00

„lorgennale“ schițează situații sociale în care artistul invită oameni să interacționeze. Fiecare eveniment e imprevedibil. E ca și cum să desenezi un cadastru, habar n-am cum vor arăta interioarele și ce fel de oameni vor locui acolo. Relațiile produse de locuire sunt materialul cu care lucrez. »lorgennale« e corpul meu social, alcătuit din interacțiuni cu artiștii, spectatorii, gazdele, casele și orașul în care se întâmplă.”

MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

www.
mprp.
gov.ro

De ce nu se arată Dumnezeu?

Comentatorul conservator american Matt Walsh, într-o postare recentă pe blogul său, pune următoarea întrebare: „De ce nu se arată Dumnezeu lumii? De ce pare că El se ascunde de noi?”

Faptul că nu îl vedem pe Dumnezeu este argumentul numărul unu pe care îl aduc ateii când spun că Dumnezeu nu există. Dacă Dumnezeu există, și El este acea persoană plină de iubire și atotputernicie despre care se vorbește în Biblie, atunci de ce nu se arată oamenilor, mai ales unei lumi care pare că se îndepărtează tot mai mult de credința în El și îmbrățișează valorile secularismului?!

„El ar putea să apară deasupra cerului, în toată gloria Lui, și să ne spună: „Bună! Eu sunt Dumnezeu! Eu exist! Comportați-vă așa cum vreau Eu.” Poate un astfel de eveniment ar convinge oamenii de existența lui Dumnezeu, mai mult decât ar putea să o facă o carte veche de 2000 de ani.”

Totuși lucrurile nu se întâmplă în acest fel, iar noi, se pare, suntem chemați să trăim într-o lume plină de incertitudine și suferință. Cum poate fi explicat acest lucru?

Walsh spune apoi că mulți creștini argumentează, și pe bună dreptate, că totuși Dumnezeu nu este ascuns, pentru că există relatări despre Dumnezeu care s-a arătat unor oameni care au experimentat fenomene supranaturale, au avut o viziune, sau au fost martorii unor minuni sau vindecări. Dumnezeu s-a arătat în carne și oase pe acest pământ unde a trăit, a murit și i-a inviat și apoi s-a arătat unor martori în timp ce se ridica la ceruri.

Totuși, dacă Dumnezeu poate să se arate unor oameni, de ce o face atât de puțin și atât de rar?

Cu alte cuvinte, de ce nu se arată Dumnezeu în fiecare dimineață, precum Soarele? De ce nu cheamă creația Sa la o viață care să fie mai apropiată de voia Sa?

Probabil că cel mai bun răspuns la un asemenea demers este acela că Dumnezeu nu dorește ca noi doar să credem în El, ci El vrea ca noi să-l iubim.

Dumnezeu este dragoste și ceea ce dorește El de la noi este să-l iubim cu toată inima, cu tot sufletul și cu tot cugetul.

Dacă tot ce ar vrea Dumnezeu este credință și ascultare din partea noastră, atunci poate că un anunț ceresc din partea unei ființe supranaturale ar fi cea mai bună cale de a realiza acest lucru. Însă dacă Dumnezeu vrea ca noi să-l iubim, atunci nici un semn ceresc, nici un spectacol divin și nici un miracol nu ne-ar putea determina să-l iubim. Ne-ar face probabil să ne temem de El, să-l admirăm, să ascultăm de El și chiar să ne încinăm înaintea Lui, însă nu ar putea produce dragoste.

În dragoste nu este frică, și dragostea desăvârșită izgonește frica. Frica are cu ea pedeapsă și cine se teme n-a ajuns desăvârșit în dragoste. (1 Ioan 4:18).

Dragostea este dragoste atunci când cel care iubește alege să facă acest lucru și nu este forțat de cineva.

Dacă nu-l iubim cu adevărat pe Dumnezeu și vrem doar să-l vedem aşa cum este El, atunci probabil că ar fi puține şanse să dezvoltăm o dragoste pentru divinitate după aceea. Am fi atât de copleşiti de către frumusetea Lui, atât de consumați de către

maiestatea Lui, atât de însărcinăți de puterea Sa, atât de cuprinși de teamă și de venerație că nu ar mai fi nici o posibilitate să găsim liniștea și calmul necesare pentru a crea o atmosferă în care chiar poti alege să iubești. Dumnezeu nu este nici în furtună, nici în cutremur, nici în foc, ci într-un susur blând și subțire. (1 Împ 19:12)

„Dacă Dumnezeu ni s-ar arăta atunci nu am mai avea nici o şansă din acel moment. Am fi pur și simplu extaziați de cât de minunat este El, probabil am cădea înaintea Lui că apostolul Ioan în viziunea din Apocalipsă, am tremura, ne-am căzut sau plâng... Dar să-L iubim?! Singurii care îl vor iubi pe Dumnezeu când îl vor vedea sunt cei care l-au iubit înainte să-l fi văzut.”

Dumnezeu ni se revelează suficient de mult cât să putem să începem să-l iubim.

Dragostea este ca o sămânță îngropată în pământ, care crește și se înalță în întuneric, fără să vadă lumina Soarelui. Nici nu poate fi altfel, sămânța care este expusă fără să aibă timp să crească și să dezvolte o rădăcină se va usca.

Trebuie să-l învățăm iubim pe Dumnezeu fără să-l vedem și doar aşa vom putea fi veșnic îndrăgostiți de el.

Sursa: Faithwire.com/stiricrestine.ro

Valentin Popovici

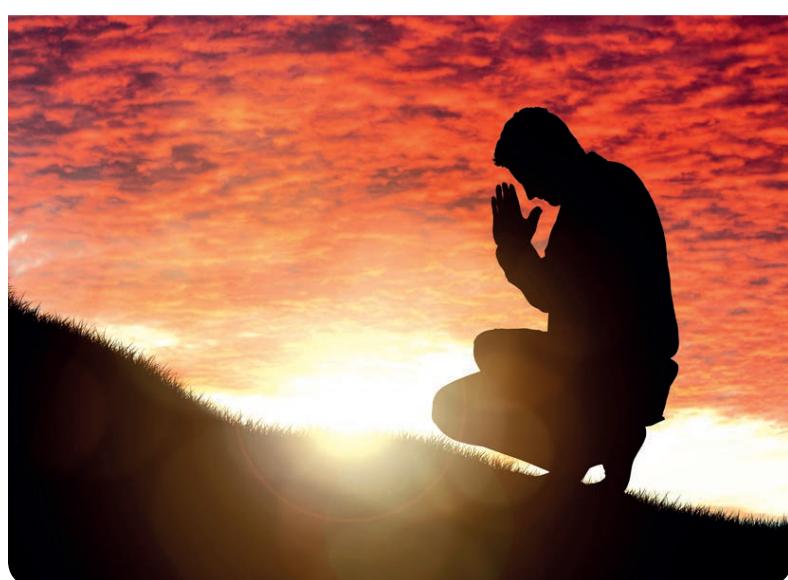
Când Dumnezeu a zis Cuvântul

Când Dumnezeu a zis Cuvântul,
Întocmai se va împlini!
Să treacă cerul și pământul,
Să piară soarele și vântul,
Dar graiul Lui va dăinui:
Aşa a spus, și-aşa va fi!

Cuvântul Lui nu-i o părere,
Un gând la întâmplare spus.
El are viață și putere,
În el e focul ce nu pierde;
Cuvântul Domnului Isus
E-un răsărit fără apus.

Făgăduințele de slavă
Oricât de grandioase sunt,
S-or împlini până la silabă
Până la iota cea mai slabă,
Până la micul amănunt,
Până la virgulă și punct.

Hristos, Cuvântul din vecie,
E viu și-n veci va dăinui!
Chiar dacă iadul cu mânie
Lovește sfânta-mpărătie,
Isus Hristos va birui:
Aşa a spus, și-aşa va fi!

Maslu de obște la Micherechi, de sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului

Miercuri, 15 august, de sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, la Biserică Ortodoxă din Micherechi a fost săvârșită Taina Sfântului Maslu de către un sobor de șase preoți, din mai multe parohii, în frunte cu Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul românilor din Ungaria, potrivit tradiției neîntrerupte de mai mulți ani, prin care preoții și credincioșii din această localitate se roagă împreună. Alături de Preasfinția Sa a slujit pr. paroh Ioan Bun, pr. protopop Origen Sabău, pr. protopop Aurel Becan, pr. Ionuț Negrău, pr. Visarion Tudorici, secretar eparhial la Episcopia din Jula și pr. Mihai Iancu de la Parohia Tinca, județul Bihor.

Evenimentul a fost anunțat anterior, în duminicile precedente și pregătit prin cateheze corespunzătoare, de către pr. paroh Ioan Bun, care în aceeași zi când a fost săvârșit Sfântul Maslu de obște, dimineața a spovedit mai mulți credincioși, dar și mulți tineri și copii. În aceeași zi, la Sfânta Liturghie, de asemenea, mai mulți credincioși s-au împărtășit cu Trupul și Sângerele Domnului.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Episcop Siluan a vorbit despre binefacerile Tainei Sfântului Maslu, care dăruiește credincioșilor nu doar untdelemnul sfânt, spre tămăduirea sufletului și a trupului, ci și și hrănește prin cuvântul lui Dumnezeu cuprins în cele șapte lecturi biblice ale Apostolului și Evangheliei.

Potrivit rânduielii, toți credincioșii au fost unși de către ierarh și preoți, de 7 ori, cu untdelemn sfânt la această Sfântă Taină. A.B.

Propunerile pentru distincțiile ATRU

Oficiul Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria solicită și anul acesta instituțiile, autoguvernările de naționalitate și organizațiile civile din rândul comunității românești din Ungaria să facă propunerile cu privire la conferirea distincțiilor fondate de ATRU: „Pentru românii din Ungaria” și „Pentru învățământul românesc din Ungaria”. Propunerile trebuie să conțină datele personale și date legate de activitatea persoanei sau organizației recomandate. Propunerile pot fi trimise la Oficiul ATRU, la adresa: 5700, Jula, str. Eminescu, nr. 1. Termenul limită de depunere a recomandărilor este 15 septembrie 2018.

Expoziția ortodoxă din Jula, deschisă permanent și în această vară

Expoziția muzeală a Episcopiei Ortodoxe Române din Jula, aflată în str. Kuruc nr. 11, primește vizitatori și în cursul acestei veri în fiecare zi de lucru. Expoziția este deschisă de luni până vineri, între orele 10.00–16.00.

Expoziția permanentă care prezintă o parte a vestigilor ortodoxe române din Ungaria a fost deschisă pe 13 noiembrie 2014, de către PS Părinte Episcop Sofronie al Oradiei și PS Părinte Episcop Siluan al Julei, chiriarhul locului. Sălile de expoziție cuprind icoane și obiecte liturgice vechi, haine preoțești și prapuri, documente și cărți de rugăciuni colecționate de la cele 20 de parohii locale ortodoxe românești din Ungaria.

Tabără de dansuri populare la Cenadul Unguresc

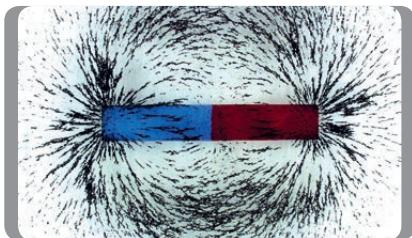

Între 23-28 iulie, la Cenadul Unguresc s-a desfășurat o tabără de dansuri populare, la finalul căreia a fost organizată o serbare de prezentare a dansurilor învățate, eveniment care a avut loc la Căminul Cultural din localitate. Tabăra a fost destinată în primul rând tinerilor care participă la repetițiile de dansuri, care au loc pe tot parcursul anului la școala din Cenadul Unguresc, însă au putut participa și alți tineri doritori și chiar adulți, care doresc să

Curiozități atractive despre magneți

Magneții fac parte din viața noastră de zi cu zi. De la mașini până la computere, magneții sunt peste tot. Mai jos vei găsi câteva lucruri interesante despre magneții care cu siguranță te vor atrage și îți vor stârni curiozitatea.

Unii magneți se găsesc natural pe Pământ, alți magneți sunt făcuți din material precum oțel, fier, nichel și cobalt. Magneții poți fi făcuți, de asemenea, din cupru și aluminiu.

- Magneții sunt obiecte care produc o zonă de forță magnetică numită câmp magnetic.
- Câmpurile magnetice nu se pot observa cu ochiul liber.
- Plăcile din fier pot fi folosite pentru a arăta câmpurile magnetice facute de magneți.
- Magneții atrag anumite tipuri de metal, materialele precum sticla sau plasticul nu sunt atrase.
- Fierul, nichelul și cobaltul sunt tipuri de metale atrase de magneți.
- Cele mai multe tipuri de metale nu sunt atrase de magneți. Acestea includ cuprul, argintul, aurul, magneziu, platina, aluminiu și aşa mai departe.
- Prin magnetism pot fi atrase sau respinse obiectele.
- Magneții au un pol nord magnetic și polul sud magnetic. Dacă polii de același fel de la doi magneți sunt puși unul lângă altul acestia se vor respinge, în timp ce doi poli diferiți așezăți unul lângă altul se vor atrage.
- Obiectele magnetice trebuie să se află în interiorul câmpului magnetic pentru a răspunde, de aceea trebuie să miști un magnet în apropiere pentru a avea efect.
- Înima Pământului se presupune că este un amestec de fier și nichel, Pământul având astfel propriul câmp magnetic.
- Busolele magnetice folosesc câmpul magnetic al Pământului pentru a ajuta navigarea spre nord, sud, est și vest.

se inițieze în dansurile populare tradiționale. Manifestarea culturală urmărește revitalizarea dansurilor populare bănățene, prin inițierea participanților, în diferite dansuri populare, precum și asigurarea unui cadru organizat pentru predarea și promovarea acestei moșteniri culturale de o importanță deosebită. Tabăra a fost organizată de către Autoguvernarea Românească din localitate, care la începutul anului a obținut pentru eveniment o sumă de 800 de mii de forinți printr-un proiect înaintat la Ministerul Resurselor Umane de la Budapesta.

Instructorul și coregraful taberei a fost domnul Gheorghe Gros din Chitighaz, și a fost ajutat la coregrafie de către Zsanett Hegedűs. Tinerii participanți la tabără au fost: Sztella Noémi Berta, Amanda Berta, Vivien Berta, Diána Berta, Diána Lakatos, Nikolett Nagy, Brendon Lole, Gyula Ferenczi, Patrik Szabó, Inez Gyenge, Annamária Bíró, Martin Hajdu și Renáta Putnoki. Tabăra de șase zile s-a desfășurat la Căminul Cultural, unde tinerii au învățat mai multe dansuri românești, iar seara li s-a atașat și un grup de adulți doritori de a învăța să danseze.

La serberea de încheiere a taberei au participat reprezentanți ai autoguvernării locale și autoguvernării românești și sârbești și a onorat cu prezență și domnul Daniel Banu, consulul general al României la Seghedin.

A.B.

Câte înghețate sunt în imagine?

O tabără pentru copii „victoriosi” la Micherechi

Foto: Ruben Martin și Cristian Ruja

În perioada 16–18 august 2018, la Biserică Baptistă din Micherechi a avut loc tabără de vară pentru copii cu tema „Fii victorios!”, aflată în acest an la cea de a doua ediție. În fiecare zi, programul a cuprins lecții biblice, jocuri de echipă, activități de lucru manual, cântări, iar la ora prânzului copiii au luat masa împreună.

În prima zi de tabără, copiilor le-a fost prezentată victoria lui David asupra uriașului Goliat. Lecția a fost susținută de *Martyin-Szőke Tünde*, care a concluzionat în mod aplicativ ceea ce înseamnă să fii victorios în fața „uriașilor” care ne confruntă copilăria și tinerețea.

În cea de a doua zi, *Cristian Ruja* a descris biruința lui Daniel asupra provocărilor din Imperiul Babilonean și Medulo-Persan accentuând importanța rugăciunii în dobândirea victoriei.

Sâmbătă am prezentat copiilor victoria Domnului Isus, personajul

central al Bibliei asupra naturii, asupra bolilor, asupra păcatelor și a morții.

Concluzia învățăturilor taberei a fost că fiecare dintre noi putem fi biruitori prin unire cu Mântuitorul, lecțiile îndemnându-ne să îl primim pe Domnul Isus și să îl urmăm cu credințioșie.

Ca organizatori am fost surprinși în mod plăcut de numărul mare de copii care a răspuns invitației noastre. Mulțumim pe această cale tuturor părintilor, care și-au dat acordul și și-au îndrumat copiii spre tabără noastră!

Ne rugăm ca această tabără să nu rămână doar un eveniment care să țină de trecut ci să afecteze spre gloria lui Dumnezeu prezentul și viitorul nostru și al familiilor noastre împlinindu-se și în ce ne primește pe noi cuvintele spuse de apostolul Pavel: „Pot totul în Hristos care mă întărește” (Filipeni 4:13).

A consegnat **Andrea Maria Crețu**

Cum s-a construit Transfăgărășanul, cel mai frumos drum din lume

Construit la inițiativa lui Ceaușescu și considerat de unii drept un moft al celui mai iubit fiu al poporului, Transfăgărășanul a avut, în realitate, un scop strategic, de pregătire pentru o eventuală invazie a URSS, care, din fericire, n-a mai avut loc. Ne-am ales însă cu un drum spectaculos, săpat în stâncă în mai puțin de un cincinal, prin eforturi greu de imaginat, motivate de teamă, disciplină, sporuri și distinții sociale, scrie „Adevărul”.

Jeremy Clarkson, unul dintre realizatorii Top Gear, afirma, în 2009, după parcurgerea Transfăgărășanului, că s-a plimbat pe „cel mai spectaculos drum din lume”. Și, da, Transfăgărășanul este cu adevărat impresionant, nu doar prin priveliștea ce o oferă ochilor, ci și prin povestea sa ce uluiește mintile. Catalogată, pe nedrept, o ambiție costisitoare a fostului lider comunist, ce-i drept binevenită într-un context ulterior în care mai mult se dărămă decât se construiește, realizarea Transfăgărășanului a avut la bază calcule militare. Nicolae Ceaușescu trăia cu teama că România ar fi următoarea țintă a URSS, după invazia sovieticilor în Cehoslovacia (în 1968) și ținea să fie pregătit strategic pentru înaintarea rapidă a trupelor militare românești prin nord, fiindcă până la realizarea Transfăgărășanului, traversarea Făgărașilor prin acea zonă nu se putea face nici măcar călare.

Militarii au fost și cei care au lucrat cel mai mult, din martie 1970, până în septembrie 1974, la acest drum care face, prin munte, legătura între Sibiu și Pitești. S-a muncit într-un ritm infernal, în condiții deosebit de grele și cu sacrificii umane uriașe, de ordinul a sutelor de vieți, dacă ne luăm după mărturiile consemnate în cărțile care s-au scris de-a lungul anilor despre această construcție, deși statisticile oficiale au înregistrat doar 40 de militari striviti sub stâncile ce se rostogoleau de-a valma, prăbușiți în hăurile dintre versanți, ori surprinși de avalanșe.

Trei milioane de tone de rocă au fost dislocate cu ajutorul a șase mii de tone de dinamită! Un arsenal ca pentru război, ce a făcut posibil acest drum dus până la altitudinea de 2042 de metri și șerpuit peste 830 podețe și 27 viaducte. Aproape 5 ani bubuiturile dinamitelor au răsunat în munte, odată cu târnăcoapele care nu se opreau nici iarna.

Transfăgărășanul n-a însemnat însă doar săparea drumului în stâncă. Cele mai multe dintre lucrări au avut ca obiectiv consolidarea versanților, realizarea de terasamente și podețe pentru direcționarea apei de pe versanți, betonări și asfaltări, ultimele, întinse ca durată până în 1980.

(adevarul.ro)

Festivalul pogăcițelor la Chitighaz

Festivalul pogăcițelor, eveniment ce se desfășoară în fiecare an la Chitighaz, în parc din centrul satului, pe parcursul a două zile, a adunat și anul acesta un public relativ numeros atras de gustul și miroslul îmbigator al pogăcelor, realizate chiar în cupoarele amplasate în incinta parcului, dar și de miroslul a zecilor de căldări și ceaune în care s-au gătit sămbătă dimineața gulașuri și tocănițe, care mai de care mai gustoase și mai picante. Festivalul pogăcițelor, organizat de Primăria localității Chitighaz a ajuns anul acesta la cea de-a 12-a ediție și a avut loc în zilele de 11–12 august.

Atmosfera de sărbătoare a festivalului a fost însotită de muzică populară și dansuri populare cu ansamblurile românești „Ducșoara” de la Purcăreni, Ansamblul de dansuri populare de la Chișineu-Criș și Secuieni, Păstrătorii de tradiții din Aletea și Chitighaz, dansatorii de la Școala populară de artă „Kaláris” din Chitighaz, dar au întregit programul cu un buchet de cântece și Corul pensionarilor „Márki Sándor” din localitate, fanfara Bisericii Baptiste din Chitighaz împreună cu tinerii fanfariști participanți la tabăra „Harsona” din Bichișciaba, iar pentru sătenii de toate vîrstele au fost invitate mai multe formații și interpreți de muzică maghiară care au întregit atmosfera de petrecere în ambele zile până seara târziu, festivalul fiind încheiat cu un foc de artificii.

La manifestările cultural-artistice a participat și consulul general al României la Jula, Florin Vasiloni, care în deschiderea evenimentului a adresat cuvinte de salut tuturor de participanți, alături de Maria Gyuricska Kalcsó, primarul localității, Herczeg Tamás, deputat parlamentar maghiar și Gheorghe Burdan, primarul localității Chișineu-Criș, oraș înfrățit cu localitatea Chitighaz din anul 1992. La serbarea de deschidere a fost sfintită pâinea și pogăcele de către preotul ortodox Florin Olteanu.

Participanții la sărbătoarea satului au sosit nu doar atrași de bucatele tradiționale românești și ungurești gătite la concursul gastronomic la care s-a dat startul sămbătă dimineața, 11 august, dar și de expozițiile cu vânzare și artizanale, de programul cultural variat și de simplul fapt că în cele două zile de festival Primăria le-a organizat un program pentru ei, sătenii.

O dată pe an, acest parc se transformă, pe cheltuiala Primăriei, într-o atmosferă îmbibată cu miros de pogăce, iar aleea se umple de fete și băieți frumoși îmbrăcați în port tradițional, prin contribuția satelor înfrățite din România și a păstrătorilor de tradiții din Ungaria și România.

Sala mare a Căminului Cultural a găzduit expoziția concursului de pogăce, expoziția de pictură a Școlii libere de creație a Județului Bichiș, o expoziție de artizanat a Cercului de cusături populare „Bíborvég” din județul Bichiș și expoziția „Satul meu, trecut și prezent”, cu imagini de arhivă și fotografii actuale ale lui Gheorghe Ardelean și Elisabeta Ardelean, Pavel Nicula, Dékány Istvánne și Virág László.

Organizatorii au propus copiilor o bogătie de activități creative, distractive, recreative, jocuri, ateliere de creație pentru copii, picturi pe față, activități sportive, și altele. A.B.

RECOMANDĂRILE NOASTRE

– lectură, teatru,
film, internet

Carte

RO-KIT
Identitate românească
în 50 de componente

RO-KIT are ca sursă de inspirație un proiect similar, „idarg”, descoperit de Alexe Popescu la Buenos Aires, în anul 2009. Ambele încearcă prin mijloace minime de exprimare să prezinte specificul unei țări. De asemenea, **RO-KIT** este rodul întâlnirii dintre doi oameni care au găsit în egală măsură provocatoare realizarea unui „concentrat” de România, dintr-o perspectivă personală. Cele 50 de elemente identitare constituie una dintre limitările auto-impuse. Prea puține pentru a acoperi întreg românescul, dar un număr suficient cât să ofere o imagine reprezentativă a României. Provocarea grafică a fost găsirea unei soluții expresive, dar geometrice pentru fiecare simbol, folosind o singură grosime de linie. Cea literară a fost abordarea subiectelor într-o manieră concisă. Cele 50 de componente ale „kit-ului” pot fi pentru români sau străini elemente de construcție în asamblarea propriei imagini despre România.

*

Un „concentrat” de România, în text și imagine:

Arhitectura modernistă / Arta neolitică / Ateneul / Balconul închis / Bara de băut covoare / Câinii maidanezi / Casa Poporului / Castelul Peleș / Cheia la gât / Coada / Coliva / Coloana infinită / Comunismul / Covrigul / Cozona-cul / Dacia 1310 / Damigeana / Emil Cioran / Eugenia / George Enescu / Gopo / Grătarul la marginea drumului / Insula de latinitate / Ion Luca Caragiale / Marea, delta și muntele / Marin Preda / Mărțișorul / Micii / Monarhia / Mucenicii / Nădia Comăneci / Nichita Stănescu / Nicolae Ceaușescu / Omul cu pungra / Opinca / Pegas Kent / Plicul / Sarmalele / Sfînxul / Sighișoara / Slănică / Statu-n poartă / Sticlele de lapte și iaurt / Șpiriul / Tăiatul porcului / Transfăgărășanul / Vama Veche și 2 Mai / Veceul din curte / Vlad Tepeș / Zacusca

O VOCE ROMÂNEASCĂ
– viața și tradițiile românilor din Ungaria**27 AUGUST** (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

28 AUGUST (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 16.50: Programe culturale pe zona de vest a României/Agneta Nica 17.00: Știri, date meteo 17.10: Legende românești – seria-lul lectorului dr. Szabó Zsolt 17.30: Storymania / Radio România 17.55: Încheiere

29 AUGUST (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

30 AUGUST (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

31 AUGUST (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – 100 de povești de aur ale sportului românesc 17.25: Galeria interpretilor de muzică populară / Radio România 17.55: Încheiere

1 SEPTEMBRIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.25: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Daniela Băcilă / Radio Timișoara 17.20 Emisiune de muzică ușoară / formația Desperado 17.55: Încheiere

2 SEPTEMBRIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

**O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ**

Zilnic între orele 16:00–18:00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Elő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin 6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foiilor” tipărite. Cititorii „E-Foiei” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

- 3 luni – 1200 ft
- 6 luni – 2000 ft
- 12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

Dicționare ale limbii române

LUD, -Ă, luzi, -de, adj. (Inv. și reg.) Simplu, naiv, fără experiență; p. ext. prost, nătâng, nătărău. – Din sl. iudă.

UMOR**ecranul nostru**

miercuri, 29 august, Duna TV, ora 7.10
miercuri, 29 august, Duna World, ora 13.50

Cei care trăim în regiuni în care maghiari și români sunt prezenți deopotrivă, avem experiențe zilnice despre această situație socială. Orașul Târgu Mureș este un caz special, pentru că aici români și maghiari constituie cam jumătate-jumătate din populația orașului. Această realitate inspiră și artiștii. În ultimii patru ani s-au născut chiar și două piese de teatru pe această temă, actorii maghiari și români încercând se ne țină în față o oglindă. Piese „Double Bind” și „MaRÓ”, datorită organizatorilor Teatrului Cetății din Jula, vara aceasta au putut fi văzute și de publicul orașului balnear.

Realizator: Stefan Crăsta

ADRESE UTILE**REPREZENTANȚE**

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.com

Website: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țără a Românilor din Ungaria (ATRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Tiberiu Iuhás

E-mail: atru@globonet.hu

Web: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE**Ambasada României**

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanentă:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răniri, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapestmae.ro/>

E-mail: budapestmae@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanentă:

(+36 30) 677 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro/>

E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanentă:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasileoni

Website: <http://gyula.mae.ro/>

E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Coordonator: Eunicia Trif

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.hu

Web: www.icr.ro/budapest

Institutul Cultural al României la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.com

Web: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare și Informare al ATRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negrean Vetró

E-mail: postmaster@mroodok.t-online.hu

Relatare în pagina a 9-a

Festivalul pogăcițelor la Chitighaz, ediția a 12-a

FOAIA românească
24 august
2018
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: **Eva Simon**. Redactor, reporter: **Anca Liana Becan**. Tehnoredactor: **Ioan Nyisztor**. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Ch. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu. Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Ch. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente în județele Bacs-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2018: 3 luni 1560 forință; 6 luni 3120 forință; 1 an 6240 forință. Publicația apare cu sprijinul de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autoguvernarea pe Țără a Românilor din Ungaria, și de la Ministerul pentru Români de Pretutindeni (București, România).